

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra AF GRUNDTVIGS DAGBØGER

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter", i Grundtvig, N. F. S.: *N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter*, Gyldendalske Boghandel, 1904-1909, s. 23.
Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-grundtvig01val-shoot-idm140411867871888/facsimile.pdf> (tilgået 20. april 2024)

Anvendt udgave: N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter

Af Grundtvigs Dagbøger

ei gjøre ved; nei havde han vidst at benytte den Omgang, han nød, kunde han virkelig blevet en Dreng i den fine Verden. — Selv gav man ham Vaaben i Hænderne; naar han blot vilde givet Agt paa de Dask, han den ene Dag fik, ville han — da det gjerne var *loci communes*¹ — den følgende kunne anbragt dem til sine Læreres og Lærerinders Tryllelse. Dog at tage Vittigheder paa Borg syntes ham et Notarialbeviis paa Dumbhed, og at laane uvittige Grovheder og give dem igjen ligesom til Gjengjæld for Maden, han nød, forekom ham ei allene dumt, men og slet, da han troede, den, der er fordømt til at leve af Velgjerninger, maa fornegte sig selv.

Alt dette gjorde, at Grundtvig blev den, han var. — Kun een Ting forandrede han, han fik saadanne Klæder, at han — efter sin Stand — ei hehøve[de] at skamme sig. — Nei, i Henseende til Komplimenter, der var det ligesaa galt. — Grundtvig var vel født og opdraget paa Landet, men Naturen — maaskee fillige tidlig Læsen om Pavers Tøffelkys etc. — havde gjort ham til deres afsagte Fiende. — I Aarhus havde han ofte ærgret sig over at være nødt til at tage Hatten af for enhver velklædt Nar, eller i det hele for gandske Ubekjendte. — Han glædede sig over, at slikt ei brugtes i Hovedstaden, og han glædede sig end mere ved at høre, Omgangen i Husene var ligesaa fornuftig og komplimentfri, og at man der kun brugte et almindeligt Buk — og i det høieste et Haandkys for Vertinden — istedet for alle de specielle Rygkrumninger, Fodskravninger, eller Strækkelser, og Poeslikninger. Men hvor fandt han sig ikke skuffet? Han har gjort den — som han troer — rigtige Bemærkning, at hvor liden Priis de kjøbenhavnske Damer end sætte paa et Menneske, fordre de dog — naar de nødes at taale ham i deres Selskab, den høieste Opmærksomhed af ham, den de dog vil have Ret til at besvare med Haan. — Det er den *in immodicum*² potenserte Forfængelighed. — Grundtvig kan frembyde sig selv som Exempel; Han er overbeviist om, at [skjønt] de Damer, vrede Guder stundum lode ham være under Loft med, foragtede ham, gaves ham dog saadanne Prædikater for sin Uagtsomhed, der kun passede paa et Subjekt, der tilsidesatte de almindeligste Beviser paa Høflighed og manglede selv Begreb om, hvad man kalder Leve-maade. — Desuagtet blev Grundtvig ei bedre. Paa den skamneligste Maade fordreiede han den — ellers rigtig nok sande Sætning —: Man bør stedse ligne sig selv. — Ei troer Jeg, han var gal

¹ d: almindelige Talemaader. ² d: uansæftig.

Af Grundtvigs Dagbøger

nok til at anvende paa sin Stilling, hvad Epiktet fordom sagde til de unge Filosofer: »Kjerer jer ikke om Pøbelens Griin! Bliver eder selv stedse lige, og den vil snart beundre, hvad den nys udpeeb!» thi Sammenligningerne havde dels paa begge Sider været saare formastelige, og dels havde Haabet været meget for sangvinsk. — Nei, han troede snarere, en anden Nyhed vil snart afløse denne, og naar de faae afløet, tie de. Han havde Ret, men ei, som han ønskede. De glemte ham ofte, men naar de ei havde andet at spotte over, var han det samme for dem, som Holbergs Komøedier for Theatret. De tie vist, naar de faae afløet, men de rette Kjøbenhavneres Latter og Liv endes paa engang, og vist nok, skulde de belee alle deres egne Latterligheder, var Livet endda meget for kort. — Jeg vil nu blot lægge til — for at have alt om dette Huus paa eet Sted —, at der i den sidste Tiid — som dog overskrider 1802s Grændser — opstod nogle ynkende Væsner, dem Grundtvig maatte anseet for dobbeit spottende, dersom deres Forstands Masse — Man kalder jo ogsaa en Flue et Dyr — [ei] var ham for vel bekjendt dertil.

Efter nu saalænge at have betragtet Grundtvig som gandske passiv, er det vel Tiid ogsaa at beskue ham som aktiv — thi han var i visse Maader et Deponens —. Han greb — i Foraaret 1801 — med de andre Studenter til Vaaben. — Her erindrer Jeg mig følgende Vers af en gammel Bond[e]vise:

Der var engang en Hare,
 Den vente sig til Fære,
 Thi den vild' op i Herrefærd
 Og stridde med Kong Valdemar,
 Den ædelbaarne Herre.

Dog være dette uden al Applikasjon! — Imidlertid var denne Vaabenlæg Skyld i, at Grundtvig — i April — ei blev erklæret uden *h. ill.* for Mathematik og Astronomi, dog da Risbrigh¹ sagde, han var *laudabilis præ cæteris*, og da Bugge² og Gamborg³ paa *præc* nær sagde det samme, saa havde han Stemme fleerheden for sig og blev *laudabilis*.

Uden at lade sig forbinde af de vedvarende krigerske Øvelser, Minervas Søner foretog sig, — reiste han hjem. — Dog, kjære Læser! — om Nogen, som Jeg ei haaber, faaer dette at see,

¹ Professor i Filosofi.   ² Professor i Astronomi.   ³ Professor i Filosofi.